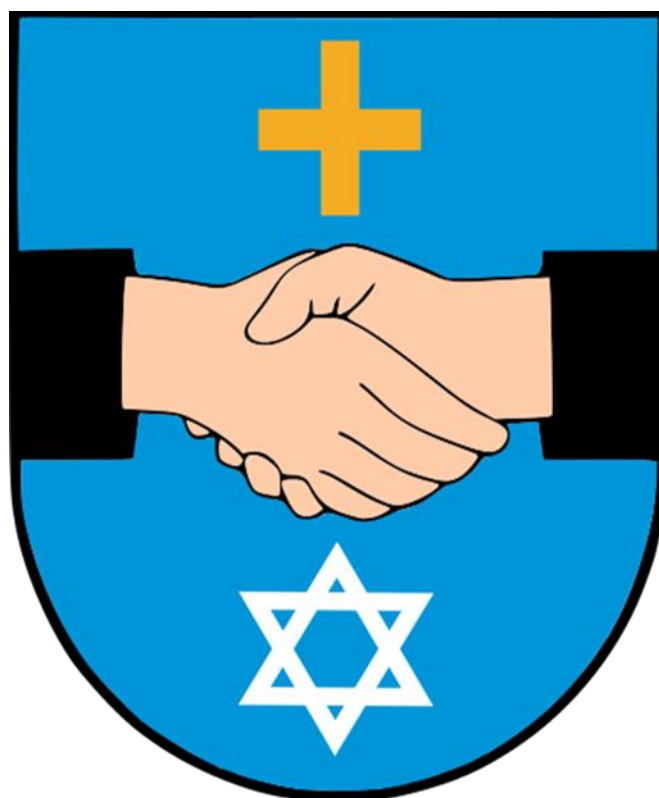

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
ORAZ REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY
GMINY KOLBUSZOWA NA LATA 2018 - 2020**

za 2019 rok

I. Wprowadzenie

Do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wynikających z art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 w/w ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 w/w ustawy,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Kolbuszowa na lata 2018 – 2020 ma na celu zapewnienie rodzinom i dzieciom w nich, wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, w szczególności w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. Program

służy realizacji gminnej polityki rodzinnej. Powstał na podstawie przepisu art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z którego wynika konieczność opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program został przyjęty Uchwałą nr XLVIII/593/17 Rady Miejskiej w Kolbuszowej z dnia 15.12.2017 r. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kolbuszowej.

Działania podejmowane w 2019 roku w ramach Programu adresowane były do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Miały one na celu rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie, jak również zapewnienie dzieciom opieki, która pozwala na zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i stwarza odpowiednie warunki do prawidłowego rozwoju.

II. Realizacja Programu w 2019 roku

Zadanie 1 - *Zapewnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci*

Doświadczenie pracowników Ośrodka Pomocy w pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi wskazuje na potrzebę coraz bardziej pogłębionej i zindywidualizowanej pracy. Większe zaangażowanie osoby pomagającej może być jednym z warunków osiągnięcia sukcesu w pracy z rodziną.

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w dużej mierze prowadzona jest przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, których działania nakierowane są na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych klientów.

Główną formą pomocy dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, oprócz pracy socjalnej świadczonej przez pracowników socjalnych, jest wsparcie asystentów rodziny. Zaangażowanie asystenta rodziny skupia się między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji życiowej w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych i rodzicielskich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich członków rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz

wsparcia środowiska lokalnego. Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną przez sąd. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2019 roku zatrudnił dwóch asystentów rodziny. Pomocą asystentów rodziny zostało objętych 23 rodziny o łącznej liczbie członków 82 (36 osób dorosłych, 46 dzieci). Działania asystentów rodziny przyczyniły się do poprawy postaw rodzicielskich rodziców i wzmocnienia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W 2019 roku asystenci:

- opracowywali i realizowali 37 planów pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- współpracowali z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, sądem i kuratorami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, szkołami, oraz z innymi specjalistami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny,
- współpracowali z członkami zespołu interdyscyplinarnego, brali udział w spotkaniach grup roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- udzielali pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej oraz zachęcali do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- brali udział w spotkaniach oceniających sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej,
- udzielali pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielali pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielali pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych oraz

w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,

- wspierali w podejmowanych przez rodzinę aktywnościach społecznych,
- udzielali wsparcia rodzicom i dzieciom, w szczególności poprzez prowadzenie indywidualnych rozmów wychowawczych,
- opracowywali, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, plany pracy z rodziną skoordynowane z planem pomocy dziecku,
- podejmowali działania interwencyjne i zaradcze w sytuacjach zagrożenia i w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzili dokumentację dotyczącą pracy z rodziną,
- dokonywali okresowej oceny sytuacji rodziny,
- monitorowali funkcjonowanie rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzali, na wniosek sądu, opinie o rodzinie i jej członkach.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielane wsparcie, asystenci pomagali i towarzyszyli między innymi w:

- nauce prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz przygotowywania posiłków (trening higieniczny, kulinarny, gospodarowanie czasem),
- przygotowali z rodziną pisma urzędowe oraz pomagali w ich złożeniu w określonych instytucjach,
- udzielali pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych m.in. poprzez pomoc w ubieganiu się o lokal socjalny,
- udzielali pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (trening asertywności, poprawnej komunikacji, kontakt z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny),
- prowadzili pedagogizację rodziców na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, stylów wychowawczych i metod wychowawczych, pracowali nad nabyciem umiejętności opiekuńczo- wychowawczych oraz w budowaniu autorytetu rodziców,
- udzielali wsparcia i pomocy rodzicom dzieci niepełnosprawnych, pomagali w ubieganiu się o wsparcie z PFRON w celu poprawy funkcjonowania dziecka niepełnosprawnego i poprawy jakości jego życia,
- wspierali rodziny w podejmowanych aktywnościach społecznych,
- mobilizowali i wspierali rodziców w nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych i regularnej współpracy z poradniami specjalistycznymi czy organizacjami pozarządowymi,

- motywowali do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków,
- organizowali wsparcie materialne,
- motywowali rodziców do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły,
- podejmowali działania służące poprawie relacji wewnątrzrodzinnych,
- podejmowali działania służące podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania poprzez systematyczny trening czystości oraz udzielanie poradnictwa dotyczącego utrzymywania mieszkania w czystości.
- pracowali z rodzinami nad wzrostem umiejętności gospodarowania budżetem domowym.

W 2019 r. na zatrudnienie dwóch asystentów rodziny wydatkowano 102 837,71 zł, w tym w ramach projektu rządowego Asystent rodziny edycja 2019 – kwota 34 941 zł.

Zadanie 2 - *Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji i umiejętności służb pomocy społecznej*

Pracownicy zatrudnieni w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolbuszowej brali udział w różnorodnych szkoleniach, spotkaniach i konferencjach m. in.:

- Problematyka interwencji kryzysowej w rodzinie (1 pracownik)
- Współpraca między służbami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny (2 pracowników)
- Planowanie i realizacja projektów społecznych i partnerstw (1 pracownik)
- Jak skutecznie budować system wsparcia rodziny (2 pracowników)
- Procedury związane z odbieraniem dziecka z rodziny oraz zadania organów uczestniczących w wykonywaniu orzeczeń o przymusowym odebraniu osoby w oparciu o przepisy art. 598 par. 1 kodeksu postępowania cywilnego (2 pracowników)
- Formy pomocy społecznej – zasady przyznawania świadczeń (1 pracownik)
- Nie trać głowy! Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów głowy i szyi (4 pracowników)
- Praca z osobami chorymi psychicznie. Relacja socjalna z osobą chorą na schizofrenię (3 pracowników)
- Świadczenia rodzinne – omówienie najczęstszych problematycznych przypadków występujących w praktyce (2 pracowników)
- Wilki i owce – hejt w sieci (7 pracowników)

- Komunikacja w społeczności lokalnej (1 pracownik)
- Stres i wypalenie zawodowe (20 pracowników)
- Metoda porozumienia bez przemocy w pracy z osobą uzależnioną lub stosującą przemoc – jak w praktyce wykorzystać metodę PBP w pracy z klientem (10 pracowników)
- Szkolenie z nowego narzędzia oceny zasobów pomocy społecznej (1 pracownik)
- Praca z dziećmi o zaburzonych więziach (1 pracownik)
- Praca metodą streetworkingu (2 pracowników)
- Planowane zmiany w 500+ oraz najczęstsze problematyczne przypadki występujące w praktyce (1 pracownik)
- Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej i bieżące postępowania OPS (14 pracowników)
- Wywiad środowiskowy. Podstawowe narzędzie dowodowe w sprawach z zakresu pomocy społecznej. Prawidłowe przeprowadzenie i sporządzenie wywiadu i jego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej w świetle najnowszego orzecznictwa (15 pracowników)
- Wydawanie decyzji uznaniowych w postępowaniu z zakresu pomocy społecznej (14 pracowników)
- Kodeks postępowania administracyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej (15 pracowników)
- Nawigacja na ojcostwo Navi -Tata Ojcostwo dzisiaj Strategia dla organizacji wspierających rodzinę (1 pracownik)
- Fundusz Alimentacyjny 2019 (1 pracownik)
- Opiekun osób starszych – kurs (8 pracowników)
- Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacje – aktualne problemy (1 pracownik)
- Procedura Niebieska Karta – skutecznie przeciw przemocy 2019 (17 pracowników)
- Świadczenia rodzinne – aktualne problemy (1 pracownik)
- Superrewizja pracy socjalnej (5 pracowników)
- Bezpieczeństwo i samoobrona w miejscu pracy. Zajęcia teoretyczno – praktyczne (7 pracowników).

W 2019 roku 1 pracownik socjalny tut. Ośrodka Pomocy Społecznej ukończył studia podyplomowe na kierunku administracja publiczna oraz 64-godzinny kurs z zakresu

negocjacji i mediacji. Ponadto drugi z pracowników socjalnych ukończył kurs Komunikacja społeczności lokalnej.

Zadanie 3 - Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego przez rozwój istniejących instytucji działających na rzecz rodziny

W 2019 roku z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Kolbuszowej z usług psychologa, pedagoga, logopedy oraz diagnozy predyspozycji zawodowych skorzystało 666 dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie gminy Kolbuszowa. 177 uczestniczyło w zajęciach warsztatowych aktywizujących do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.

Placówka realizuje ogólnopolski projekt „Za życiem” pełniąc rolę Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno- Rehabilitacyjno-Opiekuńczego realizującego wczesne wspomaganie rozwoju dzieci w wieku 0-7 lat.

Poza tym w 2019 r. realizowano projekty wg programów autorskich:

- „Zaczarowani bajką”. Zajęcia terapeutyczne dla dzieci z problemami lękowymi i trudnościami adaptacyjnymi z kl. I-II szkół podstawowych.
- „Trening Umiejętności Społecznych”: dla uczniów kl. III-IV szkoły podstawowej podnoszący kompetencje interpersonalne i rozwijający asertywność.
- „Zajęcia wspierające rozwój uczniów zdolnych” z klas III szkół podstawowych.
- „Poznaję świat” – grupowe zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci 5 i 6-letnich wspomagające rozwój poznawczy i emocjonalno – społeczny.
- „Rosnę w górę” – zajęcia terapeutyczne dla dzieci 5 i 6-letnich nadpobudliwych i z problemami w koncentracji uwagi.
- „Krok po kroku” – w świecie zasad, emocji i komunikacji: - program dla uczniów klas drugich szkół podstawowych kształtujący kompetencje interpersonalne, poszerzający repertuar strategii postępowania w różnych sytuacjach społecznych i ułatwiający kontrolę emocji.
- „Trening pamięci – sprawne półkule” – dla uczniów kl. IV szkoły podstawowej, którzy chcą rozwijać swoją pamięć, poznawać sposoby na lepsze zapamiętywanie i efektywne uczenie się.

Na terenie szkół odbyło się 8 spotkań z rodzicami o charakterze psychoedukacyjnym. Szacunkowo określając wzięło w nich udział około 200 rodziców.

W Poradni jeden raz w miesiącu funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla rodziców.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Poradnia Zdrowia Psychicznego – Centrum Psychiatrii NZOZ ANIMA w Kolbuszowej, gdzie osoby mogą skorzystać z pomocy i wsparcia psychologa, lekarza psychiatrii oraz Poradnia Leczenia Uzależnień, w formie indywidualnej terapii uzależnień, grupowej terapii leczenia uzależnień oraz skierowania do leczniczych placówek stacjonarnych.

W 2019 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej udzielił pomocy łącznie 702 rodzinom, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 166 rodzinom.

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL” w 2019 roku udzieliło około 1 000 godzin porad prawnych dla około 300 osób z terenu powiatu kolbuszowskiego. Stowarzyszenie „NIL” prowadzi również Centrum Integracji Społecznej, gdzie odbywa się reintegracja społeczno – zawodowa uczestników. W 2019 roku w zajęciach Centrum wzięło udział 12 osób z terenu Gminy Kolbuszowa.

Ponadto przy Stowarzyszeniu działały 2 spółdzielnie socjalne.

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL” realizuje projekty w ramach RPO WP:

- „Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na terenie powiatu kolbuszowskiego” – pomocą zostało objętych 21 osób z terenu gminy Kolbuszowa.
- „Droga do aktywności – aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo z powiatu kolbuszowskiego” – dla 19 osób z gminy Kolbuszowa.
- „Młodzi - Aktywni - Kreatywni – aktywizacja społeczno – zawodowa osób młodych z grupy NEET z powiatu kolbuszowskiego i ropczycko – sędziszowskiego” – dla 19 osób z gminy Kolbuszowa.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w ramach swoich zadań ustawowych udziela pomocy bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy, ułatwia pracodawcom pozyskiwanie pracowników, podejmuje działania zmierzające do zapobiegania negatywnym skutkom zwolnień z pracy. Rejestruje osoby bezrobotne i poszukujące pracy, przedstawia im propozycje zatrudnienia, wypłaca uprawnionym zasiłki. Inicjuje i finansuje szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne. Prowadzi pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową. W 2019 roku PUP w Kolbuszowej prowadził szereg projektów, z których skorzystały osoby z terenu gminy Kolbuszowa:

- Projekt pozakonkursowy współfinansowany z EFS „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (IV)” w ramach Programu

Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) na lata 2014 - 2020. Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2019 r. - 31.12.2020 r. w ramach Osi Priorytetowej I osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Poddziałanie 1.1.2 wsparcie udzielane z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Z terenu gminy Kolbuszowa w 2019 r. objęto wsparciem 131 osób.

- Projekt pozakonkursowy współfinansowany z EFS „Aktywizacja osób powyżej 29 r. życia pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim (V)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego (RPO WP) na lata 2014 - 2020 r. Projekt realizowany był w okresie od 01.03.2019 r. - 31.12.2019 r. w ramach osi priorytetowej VII Regionalny Rynek Pracy, Działanie 7.2 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy – projekty pozakonkursowe PUP. Z terenu gminy Kolbuszowa wsparciem objęto 39 osób.
- Projekt konkursowy współfinansowany z EFS „Praca szansą na przyszłość” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego (RPO WP) na lata 2014 - 2020. Projekt był realizowany w okresie od 01.10.2018 r. - 31.03.2020 r. w ramach osi priorytetowej VII Regionalny Rynek Pracy, Działanie 7.1 Poprawa sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy – projekty konkursowe. Z terenu gminy Kolbuszowa w 2019 r. objęto wsparciem 34 osoby.
- Program z rezerwy MRPiPS – „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi”.
- Program z rezerwy MRPiPS – „Program staży w placówkach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa”. Z terenu gminy Kolbuszowa wsparciem objęto 2 osoby.
- Na podstawie limitu podstawowego przyznanego z MRPiPS, wsparciem objęto 76 osób z terenu gminy Kolbuszowa.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2019 roku udzieliła 109 porad dotyczących szeroko rozumianego zagadnienia uzależnień. Skierowano 3 wnioski do prokuratury lub sądu o leczenie odwykowe. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej realizowała zadania strategiczne, które uwzględniały: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

oraz profilaktykę dotyczącą szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych. W 2019 roku rozpowszechnili na terenie gminy Kolbuszowa 200 sztuk ulotek dotyczących profilaktyki uzależnień. Zorganizowali kolonię letnią dla 30 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa. W szkołach podstawowych i ponadpodstawowych pedagodzy szkolni oraz zaproszeni przez nich goście np. Policjanci prowadzili pogadanki o tematyce uzależnień.

Zadanie 4 - Pomoc rodzinom poprzez działania rodzin wspierających

Rodziny wspierające mają pomagać rodzicom, którzy mają problemy z wykonywaniem swoich obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Problemy te mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Dzięki współpracy z rodziną wspierającą w rodzinie wspieranej takie pozytywne wzorce funkcjonowania rodziny można zaszczerpić. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówki dotyczące wychowania dzieci, ale również takich wydawałoby się oczywistych dla rodzin spraw, jak nauka gotowania, sprzątanania, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. Funkcję rodziny wspierającej mogą pełnić rodziny z najbliższego otoczenia dziecka po odbyciu odpowiedniego szkolenia organizowanego przez gminę. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w umowie. W gminie Kolbuszowa 2019 roku nie funkcjonowała żadna rodzina wspierająca.

Zadanie 5 – Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla wszystkich potrzebujących dzieci

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej (Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko – Gminny w Kolbuszowej - PKPS), z której w 2019 r. w sposób systematyczny skorzystało 37 dzieci z terenu tut. gminy. Ogółem ze Świetlicy skorzystało 80 osób (dzieci i młodzież) oraz niektórzy rodzice i opiekunowie (dodatkowo ok. 30 osób). Świetlica adresuje swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku od 6 -15 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej, wywodzących się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub

uzależnieniami.

Działalność Świetlicy ma na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych Świetlica oferowała w dni robocze pomoc poprzez: pobyt dzieci w placówce w godzinach popołudniowych, wyżywienie, prowadzenie pracy wychowawczej w grupie, zajęcia korekcyjne i kompensacyjne, organizowanie zajęć dla dzieci, w szczególności rekreacyjnych, wypoczynkowych oraz sportowych i kulturalno – oświatowych. Pomoc była również świadczona poprzez: kultywowanie zasad życia społecznego oraz monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego i pomoc w przezwyciężaniu trudności w nauce.

W 2019 roku PKPS w Kolbuszowej prowadził działalność profilaktyczną i pomocową poprzez realizowanie własnych programów profilaktycznych i pomocowych w ramach umów z województwem Podkarpackim. Realizowane programy w 2019 roku to:

- „Zdrowo zakręceni” – program realizowany od 01.06.2019 r. do 15.12.2019 r. miał na celu wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Poprzez realizację programu umożliwiono podopiecznym Świetlicy rozwijanie pasji, poszerzanie wiedzy. Wspólne wyjazdy oraz uroczystości pozwoliły dzieciom na rozwijanie uzdolnień, przezwyciężanie problemów dydaktycznych oraz przyczyniły się do ich prawidłowego rozwoju psychofizycznego. Uczestnicy programu uzyskali możliwość udziału w wielu dodatkowych zajęciach rozwijających ich zainteresowania i pozwalających na odkrycie mocnych stron. W ramach programu zorganizowano wypoczynek letni w formie dwóch 12-dniowych turnusów. Programem objętych było 205 dzieci i młodzieży, w tym z powiatu kolbuszowskiego (114), powiatu krośnieńskiego (10) oraz powiatu rzeszowskiego (81).

W ubiegłym roku PKPS zorganizował półkolonie dla 58 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa. W 2019 roku 8 osób świadczyło pomoc w ramach wolontariatu w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej w Kolbuszowej.

W gminie Kolbuszowa organizuje się szereg spotkań na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży m.in.: warsztaty kulinarne, warsztaty plastyczne, plenery, zajęcia sportowo – rekreacyjne, zajęcia wychowania fizycznego na basenie w Kolbuszowej.

Placówki oświatowe z terenu gminy realizowały szereg projektów skierowanych do dzieci i młodzieży. Projekty te były dla dzieci szczególnie uzdolnionych oraz dla dzieci wymagających dodatkowych zajęć korekcyjno - edukacyjnych i wsparcia.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje Zespół Szkół Specjalnych w Kolbuszowej Dolnej o zasięgu powiatowym. W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież, którzy mają

orzeczenie z poradni psychologiczno - pedagogicznej o potrzebie specjalnego kształcenia. Dzięki uczestnictwu w tych zajęciach dzieci mają możliwość indywidualnego kształcenia, dostosowanego do swojej niepełnosprawności. Oprócz standardowych zajęć edukacyjnych i wychowawczych, podopieczni mają możliwość uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych, tanecznych i muzycznych, w przeglądach i konkursach, zajęciach dodatkowych i okolicznościowych imprezach z udziałem zaproszonych gości i rodziców.

Zadanie 6, 7 i 8 - Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej i rodzinnym domu dziecka

W 2019 roku w rodzinie zastępczej nie przebywało żadne dziecko z terenu gminy Kolbuszowa. 1 dziecko usamodzielniało się.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2019 r. przeznaczyło na kontynuowanie nauki dla osób usamodzielnionych z terenu gminy Kolbuszowa kwotę 9 999,40 zł, w tym dla 1 osoby z rodziny zastępczej w wysokości 6 312 zł oraz dla 1 osoby z placówki opiekuńczo – wychowawczej w wysokości 3 682 zł.

W 2019 roku w rodzinach zastępczych przebywało 5 dzieci z 4 rodzin. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej sfinansował pobyt tych dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 18 227,40 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej przeznaczyło kwotę 58 560 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz wydatkowało kwotę 23 778,48 zł, na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych z terenu gminy Kolbuszowa (1 dziecko poza terenem powiatu do dnia 31.05.2019 r.).

Z terenu gminy Kolbuszowa w 2019 roku żadna osoba nie opuściła rodziny zastępczej. 1 osoba usamodzielniała się.

Zadanie 9 - Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

Na podstawie sprawozdań oraz analizy dokumentów pracowników socjalnych M – GOPS w Kolbuszowej za 2019 rok, opracowano diagnozę rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Pracownicy socjalni wskazali 58 rodzin z dominującym problemem jakim jest realizacja funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców biologicznych. Rodziny

te liczą łącznie 220 osób. Problemy w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych dotyczą trzech podstawowych aspektów: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz kształtowania i wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Zadanie 10 - Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny

W ramach dobrych praktyk, doskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej ściśle współpracuje z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, kolbuszowskim „Caritas”, Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL” w Kolbuszowej.

Przedstawiciele różnych instytucji w tym: M-GOPS, PCPR, Policji, GKRPA, kuratorów sądowych, służby zdrowia, oświaty i organizacji pozarządowych w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Kolbuszowa spotykają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, by omówić sprawy związane z procedurą przemocy w rodzinie.

Zadanie 11 - Ochrona rodziny przed utratą bezpieczeństwa socjalnego

W gminie Kolbuszowa na dzień 31.12.2019 r. zameldowanych było 24 647 osób. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2019 roku udzielił pomocy 702 rodzinom, w tym 267 rodzinom wychowującym dzieci. Łączna liczba osób w rodzinach to 1 794 co stanowi ok. 7 % wszystkich mieszkańców gminy.

Powody udzielenia wsparcia w 2019 roku rodzinom korzystającym z pomocy społecznej:

- ubóstwo – 224 rodzin (526 osób)
- bezrobocie – 158 rodzin (460 osób)
- niepełnosprawność – 255 rodzin (591 osób)
- długotrwała lub ciężka choroba – 222 rodzin (493 osoby)
- alkoholizm – 29 rodzin (50 osób)
- bezdomność – 3 osoby samotnie gospodarujące
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem – 107 rodzin (280 osób) w tym:

- rodziny niepełne – 44 rodziny (138 osób)
- rodziny wielodzietne – 14 rodzin (82 osoby)
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 89 rodzin (453 osoby) w tym:
 - wielodzietność – 65 rodzin (356 osób)
- przemoc – 15 rodzin (52 osoby)
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 9 rodzin (15 osób)
- zdarzenie losowe – 26 rodzin (57 osób)
- klęska żywiołowa lub ekologiczna – 16 rodzin (38 osób).

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2019 r. świadczył specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 11 niepełnosprawnych dzieci z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Kolbuszowa.

Zgodnie z Uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej oraz Urząd Miejski w Kolbuszowej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kolbuszowej organizował prace społecznie użyteczne „Pomoc w domu” dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych. Celem działania było wsparcie rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych w realizacji codziennych obowiązków domowych oraz aktywizacja osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych. Tygodniowy wymiar pracy osoby podejmującej prace społecznie użyteczne wynosił nie więcej niż 10 godzin. W 2019 roku 3 opiekunów osób niepełnosprawnych z terenu tutejszej gminy skorzystało z pomocy w formie prac społecznie użytecznych. Cztery osoby świadczyły pomoc w ramach tych prac.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizuje pomoc w formie finansowej m.in.: wypłaty świadczeń (zasiłków: celowych, stałych, okresowych), ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej i niefinansowej m.in.: pracy socjalnej, posiłków i innej pomocy rzeczowej dla rodzin, usług specjalistycznych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do: domu pomocy społecznej, Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, Centrum Integracji Społecznej w Kolbuszowej, Dziennego Domu Seniora w Hucie Przedborskiej.

Jedną z form pomocy dla rodzin z dziećmi o niskich dochodach jest dożywianie w placówkach oświatowych. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej zawiera porozumienia ze szkołami i przedszkolami, dzięki czemu dzieci mogą skorzystać z jednego ciepłego posiłku w szkole i przedszkolu. W 2019 roku z dożywiania w szkole

i przedszkolu skorzystało 344 dzieci w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W 2019 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy gminy Kolbuszowa skorzystali z różnych form pomocy niematerialnej, świadczonej przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej jak:

- poradnictwo prawne, m.in. pomoc w sporządzaniu pozwów o alimenty, pomoc w sprawach o ustalenie opieki nad dziećmi, wydawanie opinii dotyczących sytuacji rodzinnej dla potrzeb powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz sądu,
- podejmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- pomoc w załatwianiu ważnych spraw życiowych,
- praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują.

Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych wymaga interdyscyplinarnego przygotowania, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym oraz rozwijanie poczucia ich własnej wartości poprzez wykorzystanie ich możliwości. W 2019 roku z tej formy pomocy skorzystało ogółem 702 rodziny, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 166 rodzin.

Ośrodek Pomocy tworzył listy osób i rodzin uprawnionych do otrzymania żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014 – 2020 i prowadził niezbędną dokumentację związaną z weryfikacją osób uprawnionych. Ponadto wydawał „skierowania do odbioru żywności” dla osób i rodzin o niskich dochodach, które spełniały wymogi określone w art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały dotyczącej dożywiania. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 966 osób najbardziej potrzebujących z terenu gminy Kolbuszowa. M-GOPS przy realizacji tego zadania stale współpracuje z organizacjami pozarządowymi tj. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, do którego wydano 127 skierowań do pomocy żywnościowej o łącznej liczbie osób 288 oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL”, do którego wydano 228 skierowań do pomocy żywnościowej o łącznej liczbie osób 678.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z „Caritas” otrzymuje talony na zakup produktów żywnościowych i środków chemicznych dla osób najbardziej potrzebujących.

W gminie Kolbuszowa rodziny o trudnej sytuacji materialnej i określonej ustawowo powierzchni mieszkania mogą skorzystać z pomocy w formie dofinansowania do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

W 2019 roku z dodatku mieszkaniowego skorzystało 89 rodzin, natomiast z dodatku energetycznego 42 rodziny.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dział Świadczeń rodzinnych w 2019 roku udzielił pomocy 1 945 rodzinom (5 414 osób w rodzinach, w tym 2 361 dzieci). Wyłącznie z zasiłku rodzinnego skorzystało 1 007 rodzin (4 013 osób w rodzinach, w tym 2 105 dzieci) na kwotę 2 278 158,22 zł.

Od 1 kwietnia 2016 roku funkcjonuje Rządowy Program Rodzina 500 Plus, który ma za zadanie pomóc w wychowywaniu dzieci poprzez wypłatę świadczeń wychowawczych. Wypłacone pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. W 2019 roku w gminie Kolbuszowa z pomocy w formie świadczenia wychowawczego 500 Plus skorzystało 2 445 rodzin (4 058 dzieci) na kwotę 19 184 188 zł.

W styczniu 2017 roku weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Rodzicom przysługuje wsparcie finansowe w wys. 4 000 złotych z tytułu urodzenia żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2019 roku w gminie Kolbuszowa wypłacono 36 000 zł dla 9 rodzin. Rodziny w ramach ustawy mogą również skorzystać z pomocy asystenta rodziny.

01.01.2016 r. rząd wprowadził świadczenie rodzicielskie, które przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. W 2019 r. tut. Ośrodek wypłacił świadczenie rodzicielskie w wys. 470 138,70 zł dla 82 matek.

01.06.2018 r. rodzice mogą korzystać ze świadczenia „Dobry Start”, które przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat. Program obejmuje dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej. Świadczenie „Dobry Start” przyznano w 2019 roku po 300 zł dla 2 678 dzieci (i osób uczących się) Na ten cel oraz koszty obsługi wydatkowano łącznie kwotę 830 018,48 zł.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej z Funduszu alimentacyjnego w 2019 roku udzielił pomocy ok. 41 rodzinom na kwotę 271 716 zł. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się

bezskuteczna.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w ramach projektu socjalnego „Koszyk wielkanocny 2019” współpracował z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej, która zorganizowała zbiórkę żywności w lokalnych sklepach w Kolbuszowej. Regionalna Fundacja wydrukowała ulotki i znalazła wolontariuszy wśród uczniów, którzy zbierali żywność w okolicznych sklepach. Pracownicy socjalni dokonali analizy i diagnozy osób potrzebujących z terenu tut. gminy. Fundacja „Serce” przekazała 35 zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni wytypowali 35 rodzin potrzebujących z terenu tut. gminy i w dniach od 15 do 19.04.2019 r. rozwieźli paczki do 35 rodzin (59 osób w rodzinach).

W dniu 10.10.2019 r. Ośrodek Pomocy zrealizował kolejny projekt socjalny „Piknik integracyjny” – edycja 2019 dla uczestników Dziennego Domu Senior+ w Hucie Przedborskiej, uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Kolbuszowej i dzieci ze Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej w Kolbuszowej. Celem realizacji projektu socjalnego było podniesienie stopnia integracji społecznej osób starszych, niepełnosprawnych, poprawa ich funkcjonowania w społeczeństwie, a także utrwalenie współpracy w zakresie budowy sieci lokalnego oparcia. Dzieci otworzyły się na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych. Zrealizowano osiągnięte cele w postaci podniesienia stopnia integracji społecznej osób starszych, niepełnosprawnych, dzieci oraz poprawiono ich funkcjonowanie.

Trzecim projektem socjalnym zrealizowanym w 2019 r. przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej był projekt „Wyprawka dla Seniora 2019” skierowany do osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych z terenu gminy Kolbuszowa potrzebujących wsparcia. W ramach projektu zakupiono 24 komplety składające się z: koca, dwóch małych ręczników, dwóch dużych ręczników, prześcieradeł, pościeli oraz artykułów przemysłowych: proszku do prania, płynu do mycia naczyń, krem, mydła na łączną kwotę 6 787,44 zł. Każdy z pracowników socjalnych tut. Ośrodka wytypował osoby potrzebujące z terenu gminy Kolbuszowa do udziału w projekcie. Przyjęto wnioski od tych osób, przeprowadzono wywiady środowiskowe i wydano decyzje administracyjne. Pracownicy socjalni zrobili 24 paczki dla 38 osób. Paczki zostały dostarczone osobom potrzebujących.

W 2019 roku jeden pracownik socjalny z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej przyłączył się do ogólnopolskiej Akcji „Szlachetna Paczka”, organizowanej przez Stowarzyszenie „Wiosna” dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej.

Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” aktywnie działa na rzecz dzieci i młodzieży.

W 2019 roku prowadziła:

- Program stypendialny: „Akademia Młodych Serc” – autorski Fundacji, którego celem było wspieranie zdolnych, aktywnych i pełnych pasji młodych ludzi, posiadających szczególne osiągnięcia i angażujących się w działania wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności. Skierowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów dziennych studiów magisterskich, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego i spełniających kryteria programu.
- Stypendia pomostowe – program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości. Celem programu było wsparcie młodzieży w pokonaniu wyjątkowo trudnej dla niej bariery związanej z rozpoczęciem nauki na wyższej uczelni poprzez ufundowanie stypendiów na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i przez to motywowanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Skierowany był do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, pochodzących z terenu powiatu Kolbuszowskiego, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i spełniających kryteria programu. Łącznie udzielono pomocy 32 stypendystom z terenu gminy Kolbuszowa.
- Akcja: Opał na zimę – akcja przeprowadzona została w okresie styczeń – grudzień 2019 r. Celem akcji było udzielenie pomocy materialnej rodzinom ubogim i wielodzietnym pochodzącym z terenu Kolbuszowej i okolic w zakresie dofinansowania zakupu opału na zimę. W ramach akcji pomoc otrzymało 5 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.
- Akcja: Komunia – została przeprowadzona w maju 2019 r. Skierowana było do dzieci przystępujących do I Komunii Świętej, pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Celem akcji było udzielenie pomocy finansowej rodzicom oraz sprawienie niespodzianki dziecku poprzez wręczenie tortu wraz z upominkiem i talonem na zakupy. W 2019 r. ramach akcji KOMUNIA pomoc otrzymało 24 rodziny z terenu gminy Kolbuszowa.
- Akcje zbiórki żywności – Wielkanocna zbiórka żywności i Świąteczna zbiórka żywności. Wielkanocna zbiórka żywności – została zorganizowana w kwietniu 2019 r. Fundacja zorganizowała na terenie 9 kolbuszowskich sklepów zbiórkę żywności, w której wzięło udział 150 wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej Uczniowie wyposażeni w identyfikatory zachęcali klientów do

przyłączenia się do akcji. Zebrano 1 505 kg żywności, która trafiła do 63 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.

Świąteczna Zbiórka Żywności odbyła się w grudniu 2019 r. Fundacja w porozumieniu z Podkarpackim Bankiem Żywności zorganizowała na terenie 8 kolbuszowskich sklepów zbiórkę żywności w ramach ogólnopolskiej akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności”. W zbiórce wzięło udział 130 wolontariuszy ze Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2. Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Technicznych w Kolbuszowej. Zebrano 1 505 kg żywności, która trafiła do 57 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.

W gminie Kolbuszowa na rzecz społeczności lokalnej organizuje się szereg spotkań między innymi: spotkanie wigilijne na kolbuszowskim rynku, pikniki rodzinne, liczne zawody i imprezy sportowe.

Jednym z bardzo ważnych zadań realizowanych m. in. przez Ośrodek Pomocy jest profilaktyka i zapobieganie przemocy w rodzinie. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Kolbuszowa realizowana jest procedura „Niebieskie Karty”. W roku 2019 była ona prowadzona w 109 rodzinach, w których było 254 osoby poszkodowane, w tym 26 osób starszych i 73 dzieci. Podejrzanych o stosowanie przemocy było 112 osób, w tym 104 mężczyzn i 8 kobiet. W ubiegłym roku wpłynęło 64 „Niebieskie Karty A” wszczynające nową procedurę. Działania podejmowane w 2019 r. przez M-GOPS wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie to m.in.: praca socjalna i monitoring (245), udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa – wskazanie miejsc, w których można uzyskać specjalistyczną pomoc (prawną, terapeutyczną, medyczną, psychologiczną) w środowisku lokalnym (103), motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia, terapii rodzinnej i małżeńskiej (54), wsparcie pedagoga szkolnego (40), motywowanie do skorzystania z indywidualnych konsultacji (51), pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie, wydawanie kart do odbioru żywności z Programu POPŻ (37), udział w 3 spotkaniach otwartych dla osób doświadczających przemocy realizowanych w ramach projektu „Przemocy mówimy NIE w gminie Kolbuszowa” (po 30 każde), motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób współuzależnionych (12), wnioskowanie do sądu o wgląd w sytuację rodziny (6), udział w grupach wsparcia w ramach projektu „Przemocy mówimy NIE w gminie Kolbuszowa” – edycja 2019 – (11).

Działania podejmowane przez pracowników M-GOPS wobec sprawców przemocy to m.in.: praca socjalna i monitoring (106), motywowanie i kierowanie do udziału w programie

edukacyjno-korekcyjnym (77), motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień (62), rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymania się od nadużywania alkoholu (59), kierowanie wniosku do prokuratury o przymusowe leczenie odwykowe (8), pomoc finansowa i rzeczowa, wydawanie kart do odbioru żywności z Programu POPŻ (15), zgłoszenie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk (19), motywowanie i kierowanie do indywidualnej konsultacji (16), motywowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej i kierowanie do podjęcia terapii rodzinnej (16), wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, informacja o pogarszającej się sytuacji w rodzinie (8), motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień, motywowanie i kierowanie do udziału w grupie wsparcia AA, motywowanie do leczenia psychiatrycznego (62).

Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie to m.in.: praca socjalna (17), monitoring (15), motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy (7), motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy (8).

Zadanie 12 – *Współpraca z instytucjami realizującymi gminny program wsparcia rodzin wielodzietnych*

Od 2014 roku w gminie Kolbuszowa rodziny wielodzietne mogą korzystać z pomocy w formie zniżek na podstawie Karty Dużej Rodziny (KDR), która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Od 1 stycznia 2019 r. KDR przysługuje również rodzicom, którzy mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci. Jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z Karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Posiadacze Karty mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Uchwałą Nr LIV/584/14 Rady Miejskiej W Kolbuszowej z dnia 26.06.2014 r. w gminie Kolbuszowa został przyjęty Program Wsparcia Rodzin Wielodzietnych. Program był zmieniany kolejnymi uchwałami w latach 2015, 2016, 2019.

Program ma na wyrównanie szans rozwojowych i życiowych dzieci z rodzin wielodzietnych poprzez:

- zwiększenie członkom rodzin wielodzietnych dostępności do dóbr kultury, sportu

i rekreacji, edukacji i opieki przedszkolnej,

- umacnianie rodziny i wspieranie w realizacji funkcji rodziny wielodzietnej,
- wsparcie w procesie wychowawczym dzieci i młodzieży w rodzinach szczególnie tego potrzebujących,
- wzmocnienie kondycji rodzin wielodzietnych poprzez rozszerzenie katalogu usług i podejmowanie innych działań mających na celu wspieranie dużych rodzin,
- zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin wielodzietnych.

Od początku programu (w okresie 2014 – 2019 roku) wydano Karty Dużej Rodziny dla 3 361 osób, w tym dla 1 588 w formie tradycyjnej i 442 w formie elektronicznej dla rodziców/małżonków, którzy na dzień składania wniosku mieli co najmniej 3 dzieci, spełniających warunki ustawy oraz dla 1 773 dzieci w formie tradycyjnej i 341 dzieci w formie elektronicznej.

W 2019 r. na Kartę Dużej Rodziny wydankowano 90 324,28 zł.

Zniżki dla rodzin wielodzietnych w gminie Kolbuszowa udzielają:

- 30 % zniżki na bilet wstępu na Krytą Pływalnię Fregata w Kolbuszowej
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki na odpłatne zajęcia w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 50 % zniżki za zajęcia dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, świadczone przez publiczne przedszkola gminy Kolbuszowa w czasie przekraczającym wymiar zajęć pięciu godzin dziennie;
- 30 % zniżki do biletu miesięcznego imiennego na transport publiczny na trasach: Kolbuszowa – Poręby Kupieńskie i Kolbuszowa – Nowa Wieś (Borek);
- 30 % zniżki na odpłatne zajęcia świadczone przez Fundację na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu w Kolbuszowej określone w cenniku jednostki;
- 100 % zniżki na diagnozę logopedyczną i neurologopedyczną oraz 25 % zniżki na terapię logopedyczną i neurologopedyczną w Gabinetzie Neurologopedycznym Anna Chmielowska.
- 50 % zniżki na płatnym parkingu w Kolbuszowej.

W 2019 r. na realizację gminnego programu wspierania rodzin wielodzietnych wydano kwotę 42 433,88 zł, w tym kwota udzielonej ulgi przez w/w instytucje: basen – 11 827,38 zł,

przedszkole – 30 578 zł.

Zadanie 13 – *Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla seniorów*

Od stycznia 2018 r. działa Dzienny Dom Senior+ w Hucie Przedborskiej. Jego głównym celem jest zapobieganie wykluczeniu oraz marginalizacji z życia społecznego osób starszych z terenu gminy Kolbuszowa poprzez zapewnienie im różnych form aktywizacji i samorealizacji. Placówka jest czynna osiem godzin dziennie od poniedziałku do piątku. Wszystkim osobom zapewniony jest ciepły posiłek oraz dowóz z miejsca zamieszkania do Huty Przedborskiej i z powrotem. Seniorzy mają do dyspozycji m.in. salę spotkań i jadalnię, kuchnię, salę rehabilitacyjną oraz pomieszczenie, gdzie mogą odpocząć.

Placówka zapewnia osobom starszym pomoc w czynnościach dnia codziennego oraz m.in. usługi socjalne (w tym m.in. posiłek), zajęcia edukacyjne (trening umysłu), kulturalno-oświatowe (np. wycieczki rekreacyjne), aktywizujące społecznie (np. organizacja Dni Seniora, współpraca ze szkołami i przedszkolami), terapię zajęciową (np. warsztaty rękodzielnicze, plastyczne, muzykoterapia itp.), zajęcia ruchowe i rehabilitacja. W 2019 r. w Dziennym Domu Senior+ w Hucie Przedborskiej uczestniczyło 26 osób. W ramach Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko - Gminny w Kolbuszowej działa Klub Starszych Nastolatków, z którego w 2019 roku z terenu naszej gminy skorzystało 55 osób. W ramach Klubu prowadzone są zajęcia gimnastyki rehabilitacyjnej dla seniorów.

Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Św. Brata Alberta w Kolbuszowej i Podkarpacka Fundacja Rozwoju Regionalnego realizuje projekt „Dom Św. Brata Alberta” skierowany do osób starszych, niesamodzielnych. W ramach projektu w 2019 r. został utworzony Dzienny Dom Pomocy z 25 miejscami. Ponadto osoby starsze korzystały z usług opiekuńczych (15 osób), usług specjalistycznych (25 osób) i pomocy sąsiedzkiej (10 osób). Osoby biorące udział w projekcie korzystały z usługi 24 godzinnej teleopieki (45 osób).

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, który organizuje różnego rodzaju imprezy kulturalno-edukacyjne dla osób starszych i niepełnosprawnych. Związek pozyskuje środki finansowe na zajęcia dla emerytów (basen, gimnastyka), kursy komputerowe, wykłady i prelekcje z różnych dziedzin. Emeryci uczestniczą także w różnych wycieczkach turystyczno – krajoznawczych. Na dzień 31.12.2019 r. było zrzeszonych 135 osób. W 2019 r. Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów zorganizował 4 imprezy kulturalno – oświatowe tj.: Dzień Babci i Dziadka - skorzystało 82

osoby, Dzień Matki i Ojca – skorzystało 80 osób, Piknik Dożynkowy - 102 osoby, Dzień Seniora – 92 osoby. Razem z tej formy spotkań skorzystało 356 osób. Ponadto Związek zorganizował 6 wycieczek turystyczno – krajoznawczych, z których skorzystało 630 osób.

W okresie od stycznia do maja 2019 r. przy Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej działał Klub Trzeciego Wieku. W ramach, którego zorganizowano 5 spotkań klubowych, skorzystało z nich 100 osób. Ogółem z różnych form działalności w 2019 r. skorzystało 730 osób.

Podsumowanie

Zawarte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny zadania były realizowane w 2019 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek biorących udział w Programie. Działania podejmowane na rzecz rodziny zmierzały do realizacji celu, jakim jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Cel ten będzie osiągnięty dzięki prawidłowemu diagnozowaniu problemów rodziny, określeniu wspólnie z rodziną podstawowych jej problemów i potrzeb, sporządzaniu planu pomocy rodzinie z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną, zmotywowaniu rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonywania problemów. Niezbędnym okazało się systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodziny jako stylu życia. Dzięki podejmowanym działaniom można przyczynić się do poprawy jakości życia rodzin i dzieci w nich, zwiększyć szanse na prawidłowe funkcjonowanie rodziny w środowisku.

Rezultaty Programu realizowanego w latach 2018 - 2020 zależą od sytuacji finansowej gminy i pozyskiwanych środków zewnętrznych. Pomoc rodzicom ma stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Aby zamierzone cele zostały osiągnięte, w realizację Programu włączyły się instytucje, placówki i organizacje, które swoim działaniem starały się poprawić sytuację dziecka i rodziny. Efektem realizacji Programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów Ośrodek Pomocy wskazuje potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny:

- dalsze współdziałanie służb i organizacji działających na rzecz rodzin i dzieci,

- systematyczne podnoszenie kwalifikacji służb pracujących z rodzinami i dziećmi,
- kontynuacja pracy asystentów rodziny z rodzinami mającymi problemy opiekuńczo – wychowawcze,
- działanie grupy wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi mających na celu wymianę doświadczeń,
- pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na projekty realizowane na rzecz dzieci i rodzin, w szczególności z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- zwiększenie liczby miejsc w placówce dziennego wsparcia, w szczególności w okresie ferii zimowych oraz wakacji,
- pozyskiwanie rodzin do pełnienia funkcji rodzin wspierających, które pomogłyby rodzicom w wykonywaniu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Sporządził: D. Stachura, B. Pikus, D. Mokrzycka